

M ě ě:

	1913	1921	1922	1923
Evropa	644,2	283,5	349,3	412,0
Asie	41,7	86,0	95,1	100,0
Afrika	7,2	7,0	8,0	10,0
Amerika	344,9	223,5	527,6	640,0
Oceánské souostroví	14,0	8,8	6,0	8,0
	1052,0	603,8	986,0	1170,0
Na Evropu připadá %:	(61,2)	(46,9)	(35,6)	(35,2)

Z i n e k:

	1913	1921	1922	1923
Evropa	696,6	231,6	360,6	460,0
Asie	16,3	28,2	51,7	60,0
Afrika	0,6	1,0	1,5	2,0
Amerika	283,1	186,7	345,1	400,0
Oceánské souostroví	4,4	5,1	5,0	5,0
	1001,0	452,6	763,9	927,0
Na Evropu připadá %:	(69,6)	(51,1)	(47,2)	(49,6)

O c e l:

	1913	1921	1922	1923
Evropa	70,1	36,5	51,4	52,0
Asie	8,7	8,0	8,5	8,0
Afrika	0,5	0,5	0,5	0,5
Amerika	48,4	36,4	68,4	70,0
Oceánské souostroví	1,4	1,2	1,0	1,5
	1129,1	82,6	129,8	132,0
Na Evropu připadá %:	(54,3)	(44,1)	(39,6)	(39,4)

Ačkoli spotřeba v Americe proti době předválečné značně stoupla, v Evropě zaznamenává doba poválečná značné minus. Rovněž překvapuje spotřební plus v Asii — znamená to vzrůstající průmyslové důležitosti Východu.

M. Jirásek.

LITERATURA.

Der politische Nachlass des Grafen Eduard Taaffe. Herausgegeben von Dr. A. Skedl. Nákl. Rikola, Vídeň, 1921, str. 767. — Taaffeova korespondence jest výborným příspěvkem pro politické dějiny rakouské v letech šedesátých až devadesátých. I tam, kde jde o věci již odjinud známé, osvětluje velmi dobře pozadí jednotlivých událostí, ukazuje velmi dobře celkové ovzduší a charakterisuje velmi pěkně přední osoby té doby. Pro nás jest zvláště zajímavá, poněvadž Taaffeova politická dráha hned od počátku byla spjata s Čechami; proto také nejvíce dopisů a nejzajímavějších se týká právě českých poměrů. Jsou tu otištěny nejen dopisy došlé Taaffeovi a koncepty jeho dopisů, nýbrž i mnoho dopisů cizích, jež mu byly odevzdány. Pro nás nejzajímavější jsou dopisy týkající se stálých pokusů o česko-německé vyrovnání, zejména vyrovnávacího zemského sněmu z r. 1890, a dopisy a akty o výstavě r. 1891, velmi charakteristické pro rakouský režim. Kromě toho jest tu i řada zajímavých roztroušených dopisů na př. Klaudyho, Riegra, Jindř. i Rich. Clama-Martince, Jiřího Lobkovic a mn. j. Vydání pozůstalosti jest krásné zevnější úpravou a zejména uspořádáním. Dopisy jsou přehledně roztríděny, a opatřeny četnými poznámkami, které jednak uvádějí literaturu, jednak i vykládají události souvisící, takže se kniha za pramen hodí výborně.

J. B.